

SPEZIELLE KONTRAKTSBESTEMMELSER

1 PARTENES SIKKERHETSSTILLELSE

1.1 Byggherrens sikkerhetsstillelse (NS 8407 pkt. 7.3)

Byggherre stiller ikke sikkerhet.

2 FORSINKELSE

2.1 Dagmulktbelagte frister (NS 8407 pkt. 40.2)

I tillegg til sluttfrist er det dagmulktbelagte frister opplistet i kontraktsgrunnlaget kapittel E.

3 BEREGNING AV FRISTFORLENGELSE (NS 8407 PKT. 33.5)

Det gis ikke fristforlengelse for endringer der arbeider kan drives parallelt, eller når totale endringer utgjør mindre enn 5 % av kontraktssum. Hvis samlede endringer utgjør mer enn 5 % av kontraktssummen, kan fristforlengelsen gis for den delen av de samlede endringer som overstiger 5 % av kontraktssummen.

4 FAKTURERING

4.1 INNSTÅENDE BELØP (NS 8407 PKT. 27.2.2)

Deler av innestående knyttet til tekniske anlegg blir ikke utbetalt før etter endt prøvedrift. For beregning av innestående som blir holdt tilbake til etter endt prøvedrift av tekniske anlegg benyttes 5 % av kontraktssum som verdi. Innestående tekniske anlegg som holdes tilbake til etter endt prøvedrift: $7,5 \% \times 5 \% \times \text{Kontraktssum}$.

5 MANGEL PÅ KONTRAKTSGJENSTANDEN

5.1 Mangel (NS 8407 pkt. 42.1)

Det foreligger også mangel om feilen er av utseendemessig art, eller relaterer seg til manglende FDV-dokumentasjon.

5.2 Reklamasjon

Etter at siste kontraktsarbeider er overtatt, starter reklamasjonsperioden. Reklamasjoner skal utbedres umiddelbart og fortløpende i perioden med mindre byggherren gir aksept for annet. Reklamasjonsarbeider skal utføres etter avtale og i full forståelse med byggherren og brukerinstusjonen. Dersom hensynet til brukeren gjør det nødvendig å utføre arbeidet utenfor ordinær arbeidstid skal dette ikke medføre krav på overtidsgodtgjørelse og lignende. Totalentreprenøren skal melde byggherre skriftlig når manglende er ferdig utbedret. Før byggherren utfører kontroll skal totalentreprenøren foreta dokumentert egenkontroll av arbeidene.

Byggherre vil foreta en kontrollbefaring per fagområde etter at alle mangler er utbedret. Dersom det blir nødvendig med ytterligere kontrollbefaringer på grunn av mangelfullt utført reklamasjonsarbeid vil totalentreprenøren bli pålagt kostnadene for dette. Byggherre har rett til å innkalle til befaring når mangler/reklamasjoner ikke er utført til avtalt frist, eller totalentreprenørens tilbakemelding heller ikke foreligger til avtalt frist.

Byggherren vil innkalle til årlige reklamasjonsbefaringer hvor referater med frist for eventuelle utbedringer føres.

6 PERSONELL FOR UTFØRING AV OPPDRAGET

Totalentreprenøren kan ikke uten byggherrens skriftlige samtykke skifte ut personer som ble evaluert i forbindelse med tildeling av kontrakten, eller avtalt som erstatning for en slik person.

Byggherren kan bare nekte samtykke dersom han har saklig grunn. Byggherren skal svare innen rimelig tid etter han har mottatt forespørsel om samtykke. Ved bytte av personell kan byggherren i rimelig utstrekning kreve kostnadsfri overlapping.

Dersom slikt personell, uten skriftlig samtykke skiftes ut, på tross av at byggherren har saklig grunn til å nekte, betales en dagmulkt på kr 10 000 per dag. Dette gjelder ikke dersom forholdet rettes innen en rimelig frist fastsatt av byggherren. Dagmulkt påløper uansett ikke der byggherren har unnlatt å påberope seg kontraktsbrudd uten ugrunnet opphold etter at han ble kjent med personsiftet.

Samlet dagmulksansvar etter denne bestemmelse er begrenset til 10 prosent av antatt totalt honorar eksklusiv merverdiavgift, maksimalt kr 300 000. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse og øvrige dagmulkter.

7 ETISKE OG SOSIALE KONTRAKTSKRAV FOR ÅLESUND KOMMUNE

7.1 Overordnet

Byggherren forvalter fellesskapets ressurser og har et ansvar for å anskaffe varer og tjenester som er produsert på en lovlig og etisk forsvarlig måte. Totalentreprenøren er forpliktet til å etterleve byggherrens etiske og sosiale krav i egen virksomhet, samt bidra til etterlevelse hos den eller de underentreprenører som medvirker til oppfyllelse av denne kontrakt.

7.2 Grunnleggende krav

Byggherrens leverandører og avtalepartnere skal respektere grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø. Varer og tjenester som leveres til byggherren skal være fremstilt under forhold som er forenlige med kravene angitt nedenfor.

Kravene bygger på sentrale FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner og nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet. I henhold til FN's veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UN GP) har selskaper et selvstendig ansvar for å respektere de internasjonalt anerkjente menneskerettighetene og ILOs kjernekonvensjoner (prinsipp 12). Dette gjelder også for offentlige virksomheter i deres anskaffelser (prinsipp 6 - Aktsomhetsvurdering med hensyn til menneskerettigheter (Human Rights Due Diligence) er en anerkjent og anbefalt metode for fremme slike rettigheter, <http://www.responsible-business.no/>).

7.3 Forbud mot barnearbeid (FNs barnekonvensjon artikkel 32, ILO-konvensjon nr 138 og 182)

Barn under 15 år (14 eller 16 år i enkelte land) skal ikke utføre noen typer arbeid som er til hindring eller skade for deres utdanning og/eller utvikling.

Barn under 18 år skal ikke arbeide nattskift, eller utføre noen typer arbeid som vil sette deres sikkerhet, fysiske og/eller mentale helse i fare.

Barn har rett til å bli beskyttet mot økonomisk utnyttning i arbeid.

7.4 Tvangsarbeid/slavearbeid (ILO-konvensjon nr 29 og 105)

Tvangsarbeid eller ufrivillig arbeid skal ikke forekomme i noen form, herunder også som et middel for opplæring, straff eller for å fremme arbeidsdisiplin.

Arbeidstakere skal ikke måtte levere depositum eller identifikasjonspapirer til arbeidsgiver.

Arbeidstakere er fri til å avslutte arbeidsforholdet etter en rimelig oppsigelsestid.

7.5 Organisasjonsfrihet og retten til kollektive forhandlinger (ILO-konvensjon nr 87 og 98)

Arbeidstakere og arbeidsgivere har rett til å danne, eller slutte seg til de organisasjoner de selv måtte ønske, og til å drive kollektive forhandlinger og dele innholdet.

All aktivitet i forhold til denne organiseringen skal skje helt uten represalier eller andre former for forulemping for deltagerne.

Arbeidsgiver må på ingen måte hindre arenaer for møter og kollektive forhandlinger.

Der organisasjonsfrihet og retten til kollektive lønnsforhandlinger er begrenset ved nasjonal lov, skal arbeidsgiver legge til rette for, og ikke hindre, parallelle mekanismer til fri og uavhengig organisering og forhandling.

7.6 Diskriminering (ILO-konvensjoner nr 100 og 111)

Arbeidstakere skal ikke forskjellsbehandles på grunnlag av kjønn, rase, hudfarge, religion, politisk oppfatning, nasjonal opprinnelse, sosial status, fagforeningsarbeid eller personlige forhold i arbeidssituasjoner eller i tilgang til arbeid.

Lønnen skal være lik for likt arbeid.

7.7 Nasjonal lovgivning

Totalentreprenøren plikter å påse at produksjon av ytelser regulert til denne kontrakten skjer i henhold til produksjonslands nasjonale lovgivning.

Nasjonale lovgivning der produksjon finner sted skal etterleves. Av særlig relevante forhold fremheves:

- 1) lønns- og arbeidstidsbestemmelser
- 2) helse, miljø og sikkerhet

- 3) regulære ansettelsesforhold, inklusive arbeidskontrakter
- 4) lovfestede forsikringer og sosiale ordninger

7.8 Mislighold av kontraktsforpliktelser - konsekvenser for senere konkurranser

Brudd på totalentreprenørens plikter i denne kontrakten vil bli nedtegnet og kan få betydning i senere konkurranser, i overensstemmelse med regelverket for offentlige anskaffelser.

Alle avtaler totalentreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

7.9 Rett til å gjennomføre varslede og uanmeldte kontroller hos totalentreprenøren

Byggherren, eller den han bemyndiger, har rett til å gjennomføre varslede og uanmeldte kontroller hos totalentreprenøren og på arbeidsstedet i kontraktsperioden. I tilfelle kontroll plikter totalentreprenøren å oppgi navn og kontaktopplysninger på underentreprenører.

Ved kontroll av lønns- og arbeidsvilkår plikter totalentreprenøren å sende timelister, arbeidskontrakter og annen dokumentasjon som byggherren i medhold av lov har rett til å få utlevert, for alle definerte arbeidstakere. Dette skal sendes samlet til oppdragsgiver innen 3 virkedager.

Ved avtaleoppfølging, eller ved eventuell mistanke om mislighold, tilfaller all dokumentasjonsplikt leverandør.

7.10 Brudd på etiske og sosiale kontraktskrav for Ålesund kommune

Brudd på denne avtalens punkt «Etiske og sosiale kontraktskrav for Ålesund kommune» er å regne som vesentlig mislighold.

8 ETISKE OG SOSIALE TILLEGGSBESTEMMELSER

8.1 Krav om betaling med elektronisk betalingsmiddel/forbud mot kontant betaling

All betaling totalentreprenøren foretar i forbindelse med utførelsen av kontraktarbeid for byggherren (denne kontrakten) skal betales med elektronisk betalingsmiddel. Lønn og annen godtgjørelse til egne ansatte, ansatte hos underentreprenører og innleide skal utbetales til den enkeltes konto i bank.

Alle avtaler totalentreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

Alvorlige brudd på denne bestemmelsen gir oppdragsgiver rett til prisavslag tilsvarende betalingen.

8.2 Krav til bruk av lærlinger

Totalentreprenøren skal være tilknyttet en lærlingeordning og lærlinger skal delta i gjennomføringen av arbeidet under kontrakten.

Minst 10 prosent av arbeidede timer skal utføres av lærlinger.

Kravene kan oppfylles ved at de arbeidede timer er utført av personer som er under systematisk opplæringen og er oppmeldt etter kravene i Praksiskandidatordningen, jf. opplæringsloven § 3-5. Kravene kan også oppfylles ved å benytte lærlinger etter tilsvarende ordning i annet EU/EØS-land og personer som er under systematisk opplæringen og er oppmeldt etter tilsvarende ordning som kravene i Praksiskandidatordningen, jf. opplæringsloven § 3-5, i annet EU/EØS-land.

Kravene i dette punktet kan oppfylles av totalentreprenøren og en eller flere av hans underentreprenører. Dersom arbeidene ikke er egnet ut fra arbeidets art og helse, miljø og sikkerhet kan byggherren tillate at prosentkravene ovenfor fravikes. Totalentreprenøren skal ved oppstart, og på anmodning under gjennomføringen av kontraktarbeidet, sannsynliggjøre at kravene vil bli oppfylt. Ved kontraktsavslutning skal det fremlegges oversikt over antall lærlingetimer. Timelister skal fremlegges på anmodning.

8.3 Revisjon

Byggherren, eller eventuelt tredjepart engasjert av byggherren, kan for å undersøke om kontraktens krav blir oppfylt, gjennomføre revisjon av totalentreprenøren og eventuelle underentreprenører i perioden fra kontraktsinngåelse til seks måneder etter at slutt faktura er betalt. Denne adgangen omfatter også kontrakter og dokumentasjon i underliggende ledd.

Totalentreprenøren skal vederlagsfritt stille nødvendige ressurser og dokumentasjon til disposisjon for byggherrens kontroll. Medvirknings- og dokumentasjonsplikten omfatter også underentreprenører. Alle avtaler totalentreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

8.4 Krav om bruk av fast ansatte

Ved utførelsen av kontraktarbeidet (denne kontrakten) skal arbeidet fortrinnsvis utføres av fast ansatte, uavhengig av om arbeiderne er ansatt hos totalentreprenøren eller eventuelle underentreprenører, inkludert bemanningsforetak.

Totalentreprenøren skal etter kontraktsinngåelsen redegjøre for i hvor stor grad det er fast ansatte som utfører kontraktarbeidet og hvilke stillingsprosent den enkelte er ansatt i. Ved avslutning av kontrakten skal det fremlegges oversikt over ansettelsesgraden i det spesifikke prosjektet. Timelister skal fremlegges på anmodning. Alle avtaler totalentreprenøren inngår med underentreprenører i forbindelse med utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

8.5 Krav vedrørende bruk av innleide/arbeidskraft fra bemanningsforetak

Totalentreprenøren skal sørge for at innleid personell som totalentreprenøren benytter til å oppfylle kontrakten med byggherren, har arbeidskontrakter som sikrer disse tariffønnen, også mellom oppdrag.

Ved brudd på denne bestemmelsen kan vederlaget avkortes tilsvarende eventuell fortjeneste for totalentreprenøren. Brudd på bestemmelsen kan også

påberopes av den enkelte ansatte overfor totalentreprenøren som grunnlag for krav om etterbetaling av lønn.

8.6 Bruk av underentreprenører

Totalentreprenøren kan ha maksimalt to ledd i leverandørkjeden under seg.

Etter at kontrakt er inngått, kan byggherren godta flere ledd dersom det på grunn av uforutsette omstendigheter er nødvendig for å få gjennomført kontrakten. Dette skal protokollføres av byggherren.

Totalentreprenørens bruk av underentreprenører, herunder innleid arbeidskraft, skal skriftlig forhåndsgodkjennes av byggherren. Byggherren kan bare nekte bruk der han har saklig grunn. Det samme gjelder for utskifting av underentreprenører i kontraktsperioden. Byggherrens godkjenning endrer ikke totalentreprenørens forpliktelser overfor byggherren.

Ved inngåelse av kontrakter over 500 000 NOK med underentreprenør skal totalentreprenøren innhente skatteattest. Fra underentreprenør med forretningsadresse i andre EØS-land enn Norge, skal det innhentes tilsvarende attest. Totalentreprenøren skal på forespørsel fra byggherren fremlegge skatteattesten.

Totalentreprenøren skal til enhver tid kunne dokumentere at underentreprenører oppfyller kontraktens bestemmelser, herunder at de har oppfylt sine forpliktelser overfor skattemyndighetene. Ovennevnte attester for skatt- og merverdiavgift skal til enhver tid finnes på byggeplassen. Attestene skal ikke være eldre enn seks måneder gamle. Dersom attesten ikke fremlegges eller viser restanser som ikke er ubetydelige, kan byggherren kreve at underentreprenøren skiftes ut for totalentreprenørens regning og risiko dersom forholdet ikke rettes innen en rimelig frist, gitt ved skriftlig varsel.

Byggherren kan holde tilbake inntil 1 prosent av det samlede vederlaget for kontraktarbeidet dersom ovennevnte plikter misligholdes, eller det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe, og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren. Dersom kravet ikke er oppfylt ved overtakelsen, kan vederlaget avkortes med et forholdsmessig prisavslag på inntil 1 prosent av kontraktssummen.

Ved vesentlig mislighold av ovennevnte plikter, eller der det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe, kan byggherren, med rimelig varsel, stanse arbeidene for totalentreprenørens regning og risiko, eller heve kontrakten. Dersom byggherren hever kontrakten med totalentreprenøren, kan byggherren kreve å få tiltransportert til seg totalentreprenørens kontrakter med underentreprenører. Alle avtaler totalentreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

8.7 Krav til dokumentert yrkesskadeforsikring

Totalentreprenøren skal før kontraktsoppstart, og senere på forespørsel, dokumentere at alle arbeidere som utfører kontraktarbeid for byggherren, er dekket av yrkesskadeforsikring.

Brudd på bestemmelsen kan påberopes av både byggherren og den enkelte ansatte som grunnlag for erstatning overfor totalentreprenøren. Alle avtaler totalentreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

8.8 Utdypende krav til faktura

For arbeider som utføres etter medgått tid eller etter fastpris, skal faktura fra totalentreprenøren blant annet inneholde egne varelinjer for totalentreprenøren og underentreprenører. Totalentreprenøren må benytte et varenummersystem hvor det klart fremgår hvem som er totalentreprenøren og underentreprenører.

Nødvendig fakturagrunnlag slik som timelister, målinger mv. skal medfølge og være attestert iht. avtalt prosedyre.

Ved uenighet om kravets berettigelse og /eller ved helt eller delvis frafall av krav, skal leverandør sende kreditnota for hele fakturabeløpet, samtidig som det utstedes to nye fakturaer for hhv. omtvistet og uomtvistet krav.

Dersom totalentreprenøren ikke leverer faktura i tråd med denne bestemmelsen, anses ikke tilsendt faktura som mottatt hos byggherren. Avtalt betalingsfrist gjelder først når byggherren har mottatt faktura i henhold til denne bestemmelsen.

8.9 Byggherrens rett til å innhente opplysninger

Byggherren skal, der han har behandlingskompetanse, ha fullmakt fra totalentreprenøren og underentreprenører til et ubegrenset antall ganger å innhente utvidede opplysninger om skatte- og avgiftsforhold. Denne retten skal gjelde frem til seks måneder etter at kontraktsforholdet er avsluttet.

Alle avtaler totalentreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

8.10 Brudd på skatte- og avgiftsforpliktelser

Totalentreprenøren og eventuelle underentreprenører skal til enhver tid oppfylle sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter.

Byggherren kan til enhver tid foreta kontroll av totalentreprenørens og eventuelle underentreprenørers oppfyllelse av forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter.

Dersom totalentreprenøren i ikke uvesentlig grad misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter kan byggherren, etter at totalentreprenøren er gitt en frist til å rette, heve kontrakten. Dersom totalentreprenøren vesentlig misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter

kan byggherren heve kontrakten uten at totalentreprenøren er gitt en frist til å rette. Retten til å heve gjelder ikke dersom kravet formelt er bestridt overfor kompetent myndighet og totalentreprenøren kan sannsynliggjøre overfor byggherren at kravet ikke er berettiget.

Dersom totalentreprenørens underentreprenører i ikke uvesentlig grad misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter, kan byggherren, etter at underentreprenør er gitt en frist til å rette, kreve at totalentreprenøren snarest mulig skifter ut sin underentreprenør for totalentreprenørens regning og risiko. Retten til å kreve utskifting gjelder ikke dersom kravet er formelt bestridt overfor kompetent myndighet, og totalentreprenøren kan sannsynliggjøre overfor byggherren at kravet mot underentreprenør ikke er berettiget. Dersom totalentreprenøren ikke skifter ut underentreprenør som den er forpliktet til å skifte ut, kan byggherren heve avtalen.

Alle avtaler totalentreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

8.11 Brudd på konkurranselovgevingen

Dersom det er klar sannsynlighetsovervekt for at totalentreprenøren har brutt konkurranseloven §§ 10 eller 11 eller tilsvarende bestemmelser, kan byggherren heve kontrakten dersom dette er forholdsmessig.

Dersom det er klar sannsynlighetsovervekt for at totalentreprenørens underentreprenør har brutt konkurranselovens §§ 10 eller 11 eller tilsvarende bestemmelser, kan byggherren kreve at totalentreprenøren snarest mulig skifter ut sin underentreprenør, for totalentreprenørens regning og risiko. Retten til å kreve utskifting gjelder ikke dersom kravet er formelt bestridt overfor kompetent myndighet og totalentreprenøren kan sannsynliggjøre overfor oppdragsgiver at kravet mot underentreprenør ikke er berettiget. Dersom totalentreprenøren ikke skifter ut underentreprenøren som den er forpliktet til å skifte ut, kan byggherren heve avtalen.

Før heving etter første ledd og før krav om utskifting av underentreprenør i annet ledd, skal byggherren vurdere den tid som er gått siden bruddet på konkurranseloven §§ 10 eller 11 ble begått, hvilke self-cleaning-tiltak som er iverksatt fra totalentreprenøren, underentreprenørens side og eventuelt andre momenter som kan ha betydning for vurderingen av om hevingen eller utskiftningen er forholdsmessig. Dersom bruddet på konkurranselovgevingen direkte har rammet eller berørt byggherren, vil heving alltid anses å være forholdsmessig.

Alle avtaler totalentreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

8.12 Innrapportering av utenlandske arbeidere

Oppdrag gitt til utenlandsk underentreprenør, og alle arbeidere på slikt oppdrag, skal rapporteres til Skatteetaten via Oppdrags- og arbeidsforholdsregisteret i henhold til lov om skatteforvaltning § 7-6.

Totalentreprenøren er ansvarlig for at slik rapportering skjer i hele kontraktskjeden. Totalentreprenøren skal på forespørsel dokumentere at rapporteringsplikten er oppfylt ved kopi av innmeldings-skjema eller kvittering fra Altinn. Eventuelt ansvar for skatter eller avgifter, gebyrer eller tvangsmulkt ilagt byggherren som følge av at totalentreprenøren ikke har overholdt sine forpliktelser etter dette punktet, er totalentreprenørens ansvar og skal betales av ham.

Alle avtaler totalentreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

8.13 Internkontroll. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)

Totalentreprenøren skal følge den til enhver tid gjeldende arbeidsmiljølovgivning med tilhørende forskrifter, byggherrens SHA-plan og byggherrens eller koordinators anvisninger. Totalentreprenøren plikter å ha et internkontrollsystem iht. forskrift om systematisk helse- miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter. Relevante deler av byggherrens SHA-plan skal innarbeides i, og følges opp gjennom, leverandørens internkontroll. Innarbeidingen skal skje slik at SHA-planens bestemmelser kan identifiseres.

Med mindre annet er avtalt skal alle totalentreprenørens nøkkelpersoner i prosjektet forstå og kunne gjøre seg godt forstått på norsk. Totalentreprenøren skal sørge for at arbeidere han og eventuelle underentreprenører og leverandører benytter kan kommunisere på en slik måte at manglende kommunikasjon ikke utgjør en sikkerhetsrisiko.

Minst én av det utførende personell på ethvert arbeidslag skal kunne forstå og gjøre seg forstått på norsk eller engelsk. Dersom flere utfører oppdrag sammen, skal vedkommende i tillegg forstå og gjøre seg forstått på et språk alle de andre på arbeidslaget forstår og kan gjøre seg forstått på.

Alle på arbeidsplassen skal forstå SHA-plan, sikkerhetsopplæring, HMS-rutiner, verneprotokoller, sikkerhetsinstruks, SJA (Sikker jobbanalyse), sikkerhetsdatablader og varselskilter på arbeidsplassen, samt bruksanvisning for verktøy og arbeidsutstyr mv. som vedkommende benytter i arbeidet. Materialet skal foreligge på et språk vedkommende arbeider forstår godt, såfremt arbeideren ikke forstår informasjonen fullt ut på norsk eller engelsk.

Ved brudd på ovennevnte plikter har byggherren rett til å stanse arbeidene for totalentreprenørens regning og risiko i den utstrekning byggherren anser det nødvendig. Totalentreprenørens forsinkelse som følge av stansing gir byggherren rett på eventuell dagmulkt etter kontraktens bestemmelser om forsinket levering.

Byggherren kan heve avtalen dersom totalentreprenøren vesentlig misligholder ovennevnte plikter og ikke retter forholdene innen rimelig frist. Ved gjentatte mislighold kan byggherren heve avtalen selv om totalentreprenøren retter forholdene. Dersom byggherren hever kontrakten med totalentreprenøren, kan byggherren kreve å få tiltransportert til seg

totalentreprenørens kontrakter med underentreprenører.

Ved tilsvarende brudd hos underentreprenør, kan byggherren kreve at totalentreprenøren skifter ut underentreprenøren. Dette skal skje for Entreprenørs regning og risiko.

Alle avtaler totalentreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

8.14 Krav til lønns- og arbeidsvilkår

Denne kontrakten er omfattet av forskrift om lønns- og arbeidsvilkår og forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsrett. Totalentreprenøren er ansvarlig for at egne ansatte, ansatte hos underentreprenører (herunder innleide) som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn det som følger av til enhver tid gjeldende arbeidsmiljølovgivning, allmenngjøringsforskrifter eller landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Dette gjelder bare for arbeidere som direkte medvirker til oppfyllelse av totalentreprenørens forpliktelser under avtalen.

På arbeidsområder som ikke er dekket av allmenngjøringsforskrifter eller landsdekkende tariffavtaler, skal totalentreprenøren se hen til lokale tariffavtaler på samme arbeidsområde og fastsette lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn disse. Dersom det ikke finnes slike lokale avtaler, skal totalentreprenøren se hen til allmenngjorte eller landsdekkende tariffavtaler for lignende arbeidsområder og fastsette lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn disse.

Med lønns- og arbeidsvilkår menes blant annet bestemmelser om arbeidstid, lønn, obligatorisk tjenestepensjon, overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji. Dersom kravet til lønns- og arbeidsvilkår ikke etterleves, har byggherren rett til å holde tilbake deler av kontraktssummen til det er dokumentert at forholdet var eller er brakt i orden. Summen som blir holdt tilbake skal tilsvare ca. 2 ganger besparelsen for arbeidsgiveren.

Dersom bruddet har skjedd hos underentreprenør kan byggherren kreve at totalentreprenøren skifter ut underentreprenøren. Dette skal skje for totalentreprenørens regning og risiko.

Ved brudd på plikter etter denne bestemmelsen som ikke er av ubetydelig karakter kan byggherren stanse arbeidene for totalentreprenørens regning og risiko eller heve kontrakten. Selv om totalentreprenøren eller underentreprenør retter overfor arbeidene, er ikke det til hinder for at byggherren kan heve.

Totalentreprenørens forsinkelse som følge av stansing gir byggherren rett på eventuell dagmulkt etter kontraktens bestemmelser om forsinket levering. Dersom byggherren hever kontrakten med totalentreprenøren, kan byggherren kreve å få tiltransportert til seg totalentreprenørens kontrakter med underentreprenører.

Brudd på plikter etter denne bestemmelsen gir under enhver omstendighet byggherren rett på forholdsmessig prisavslag. Ved vurderingen av hva som er et forholdsmessig prisavslag, skal det særlig legges vekt på bruddets alvorlighetsgrad, omfang, varighet og betydning for oppdragsgiver, herunder betydningen for byggherren omdømme.

Byggherren, eller eventuelt tredjepart engasjert av byggherren, har rett til innsyn i dokumenter, og rett til å foreta andre undersøkelser, som gjør det mulig for byggherren å gjennomføre kontroll med at kravet til lønns- og arbeidsvilkår overholdes. Totalentreprenøren plikter vederlagsfritt å medvirke ved kontroll, herunder til å fremlegge all etterspurt dokumentasjon. Medvirknings- og dokumentasjonsplikten omfatter også underentreprenører.

Totalentreprenøren plikter å ha tilsvarende kontraktsbestemmelse i sine kontrakter med underleverandører og skal gjennomføre nødvendig kontroll hos sine underentreprenører for å påse at plikten overholdes.

8.15 HMS-kort og dokumentasjon på ansettelsesforhold

Alle som utfører arbeid for Entreprenør på byggeplassen skal bære lett synlig og gyldig HMS-kort utstedt av Arbeidstilsynet. Ordrebekreftelse, søknadsskjema o.l. aksepteres ikke som HMS-kort. Totalentreprenøren skal for egen regning og risiko bortvise personer som ikke har HMS-kort.

Alle avtaler totalentreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelse.

8.16 Pliktig medlemskap i StartBANK eller tilsvarende leverandørregister

Totalentreprenøren skal ved kontraktsinngåelse oppgi StartBANK ID eller innen 3 uker etter kontraktsinngåelse, fremlegge kopi av registreringsbevis fra StartBANK eller tilsvarende leverandørregister som inneholder oppdatert og kontrollert leverandørinformasjon.

Totalentreprenøren skal, der oppdragsgiver har behandlingskompetanse, gi leverandørregisteret fullmakt til å innhente SKAV-info (skatte- og avgiftsinformasjon) i hele kontraktsperioden.

8.17 Krav om faglærte håndverkere

Ved utførelsen av kontraktarbeidet skal minimum 50 % av arbeidede timer innenfor bygg- og anleggsganene (de fag som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk samt anleggsgartnerfaget) samlet utføres av personer med fagbrev, svennebrev eller dokumentert fagopplæring i henhold til nasjonal fagopplæringslovgivning eller likeverdig utenlandsk fagutdanning. Det skal være fagarbeidere i alle ovennevnte fag. Inntil 10 % av kravet kan oppfylles ved at arbeidede timer er utført av personer som er under systematisk opplæringen og er oppmeldt, for første gang, etter kravene i Praksiskandidatordningen, jf. opplæringslova § 3-5, eller etter tilsvarende ordning i annet EU/EØS-land.

Totalentreprenøren skal etter kontraktsinngåelsen redegjøre for hvordan kravet vil bli oppfylt, samt

jevnlige oversende bemanningsplaner og rapporter som viser oppfylleelsesgraden. Ved kontraktavslutning skal det fremlegges oversikt over antall fagarbeidertimer. Timelister skal fremlegges på anmodning. Totalentreprenøren skal levere sluttrapport som dokumenterer at totalentreprenøren har oppfylt kontraktkravet.

Byggherren kan holde tilbake inntil 1 prosent av det samlede vederlaget for kontraktarbeidet dersom ovennevnte plikter misligholdes, eller det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe, og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren. Dersom kravet ikke er oppfylt ved overtakelsen, kan vederlaget avkortes med et forholdsmessig prisavslag på inntil 1 prosent av kontraktssummen.

Ved vesentlig mislighold av pliktene i første og annet avsnitt, eller der det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe, kan byggherren med rimelig varsel stanse arbeidene for totalentreprenørens regning og risiko eller heve kontrakten.

Dersom byggherren hever kontrakten med totalentreprenøren, kan byggherren kreve å få tiltransportert til seg totalentreprenørens kontrakter med underentreprenører.

8.18 Krav til innsending av mannskapslister og innsyn i oversiktslister

Før oppstart av arbeidet, skal totalentreprenøren oversende byggherren en liste over hvilke personer som vil utføre arbeid på bygge- eller anleggsplassen, med fødsels- eller D-nummer (11 siffer). Ved endringer i arbeidsstokken, skal totalentreprenøren sende byggherren oppdatert mannskapsliste uten ugrunnet opphold.

Byggherren skal til enhver tid ha rett til innsyn i oversiktsliste over alle som utfører arbeid på bygge- eller anleggsplassen. Oversiktslisten skal føres og kontrolleres daglig i henhold til forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplass.